

pozitivní i negativní pocity přechod doprovázely. U žáků posledního ročníku ZŠ nás zajímal jejich bilanční pohled na uzlové body jejich dosavadní vzdělávací dráhy. K shromažďování dat jsme použili metodu hloubkového rozhovoru s jednotlivými žáky a skupinový rozhovor se žáky (triády a ohniskové skupiny). Postupy zakotvené teorie jsme využili při výběru účastníků, rozvíjení teoretické citlivosti a kódování získaných dat.

Dominik Dvořák

Přechod mezi stupni základní školy: Od teoretického konceptu k možnostem facilitace

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání PedF UK v Praze

V některých školských systémech v zahraničí je podpora žáka při přechodu mezi primárním a nižším sekundárním stupněm vzdělání věnována značná pozornost. U nás se však touto problematikou kurikulární dokumenty a metodické materiály příliš nezabývají. Příspěvek navazuje na výzkumná zjištění o důležitých charakteristikách vzdělávání na obou stupních základní školy i o typech přechodů ve vzdělávacím systému, jež byla získána různými členy badatelského kolektivu. Autor krátce připomíná konceptualizaci přechodu (tranzice, passage) v sociálních vědách (antropologie, psychologie) a uvádí příklady zahraničních programů pro facilitaci přechodu do sekundární školy, a to ve dvou rovinách: obecně pedagogické, kde se jedná o adaptaci žáka na nový typ práce ve škole, a oborově didaktickou se zaměřením na kontinuitu a progresi v budování klíčových pojmů či dovedností jednotlivých vzdělávacích oblastí. Součástí příspěvku je reflexe metod srovnávací analýzy kurikula, jež byly ve výzkumu využity.

Sympozium si klade za cíl otevřít prostor k uvažování o významných skupinách aktérů vzdělávání dospělých. Jedná se především o vzdělavatele dospělých, ať už se sami označují jakkoliv, které spojuje práce v oblasti široce definovaného vzdělávání a učení se dospělých. Dále se jedná o samotné účastníky vzdělávání dospělých coby aktivní spolutvůrce a spoluaktéry jejich vzdělávání. Jedná se také o aktéry významně intervenující do vzdělávání, např. zaměstnavatele vzdělávajících se. A konečně významnou roli také sehrávají představitelé širších společenských zájmů na vzdělávání. Jednotlivé roviny budou zastoupeny dílčími příspěvky. Sympozium bude zakončeno společným shrnutím všech prezentujících pod vedením organizátora sekce.

Petr Novotný

Vzdělávat dospělé: Aktéři vzdělávání dospělých

Ústav pedagogických věd FF MU

Příspěvek se zabývá analýzou vybraných výsledků výzkumu vzdělávání dospělých, kterou realizuje pracoviště autora. V rámci jedné z fází šetření byla položena otázka, jakou roli v modelu učení dospělých hraje autonomie učících se subjektů a stupeň řízenosti, respektive organizovanosti vzdělávacích akcí. Tyto proměnné jsme sledovali v kontextu s dalšími ukazateli, porovnávali jsme míry preferované autonomie a řízenosti u různých skupin vymezených mimo jiné věkem, pohlavím, úrovní vzdělání a velikostí sídla. Pro analýzu bylo využito vlastních dat z kvantitativního dotazníkového šetření a kvalitativně získaných podkladů z rozhovorů a ohniskových skupin.

Jiří Votava

Autonomie a řízení v multidimenzionálním modelu učení dospělých

Institut vzdělávání a poradenství

Příspěvek se zabývá konceptem celoživotního učení založeného na osvojování a rozvíjení (klíčových) kompetencí. Tento přístup se prosazuje jako určující trend české kurikulární reformy a jako významný mezník řízení a rozvoje lidských zdrojů. Vzhledem k jeho sociálnímu rozměru a uplatňování v rámci firemních strategií ho lze považovat za významný také pro oblast dalšího profesního vzdělávání dospělých.

Jaroslav Veteška

Význam kvalifikací a kompetencí v profesním vzdělávání dospělých

Katedra věd o výchově FF UPa